

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv
Doctoribvs Reseratvs**

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lvgdvni, 1659**

II. De immunitate à Foro.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

C A P V T I I.

De Immunitate à Foro.

17. *In huic scematerie gratiam, opere & preedium, premittit, quoniam sit Criminalis causa, quoniam Civilis?* Causa Criminalis illa est, in qua agitur de pena imponenda, ut iustitia commutativa satisfiat. Cum enim ad iustitiam communiam pertineat, delicta punire, causa censetur criminalis, in qua de illis puniendis agitur. Cum vero agitur de re applicanda parti iuxta regulas iustitiae praescribentis ius sum cuique tribui, causa Civilis appellatur; de hac noadibium.

18. *Sunt ne Ecclesiastici immunes à seculari foro in causa Criminali?* Adeò immunes sunt, ut omnes quicunque Magistratus, Iudices, Notarij, Scribæ, & iustitiae ministri quodolibet interponentes se in causis criminalibus contra personas Ecclesiasticas, illas processando, banniendo, cipiendo, seu sententias contra illas proferendo, vel exquendo sine speciali, & expressa Sedis Apostolicae licentia in excommunicationem decimam nonam Bullæ Cœne incurant.

19. *Subiacet ne censuræ iudex laicus, qui informationem verbaliter, non vero iudicialiter contra Ecclesiasticum accipit?* Non; hic enim non dicitur processare; quia processus actus iudicialis est.

20. *Qui vero non ex proposito contra Ecclesiasticum processum instituit, in causa criminali, sed in prosecutione processum comperit delicti authorem Ecclesiasticum esse, subiacet ne censuræ?* Minime; quia hic non dicitur Ecclesiasticam personam processare, quam ignorabat esse criminis authorem. At si processum persequitur, excommunicationem incurrit.

21. *Laicus iudex processum non conficit contra Ecclesiasticos, sed illos tantum viri testes examinat ad indagandam veritatem: incurrit ne in censuram?* Non; quia huiusmodi examen non est processus. Secus si illos examinet tanquam reos, seu secularis rei complices, aut si cubiculo detineat, donec verum fuerint confessi.

22. *Quid si laicus iudex se in causis criminalibus ingrat, contra Clericum consentientem aduersum se processum fieri?* Non ideo excusat; quia contra status Ecclesiastici priuilegium non potest cedere iuri suo.

23. *Stat.*

Examen III. De Immunit. Ecclesiastica 687

23. Sunt Ecclesiastici Praesides Curia Principis secularis: pos-
sunt ne se causis Ecclesiasticorum criminalibus ingerere? Mini-
mè, si id authoritate laicali praestant, scilicet tanquam secu-
laris Principis Praesides.

24. Accusatores, testes contra Ecclesiasticum deponentes, Ad-
vocati, procuratores, aliquique coram Principe laico instantes, ut
Clericus cariatur, &c. incurruunt ne censuram? Non; quia
nullam actionem adhibent in Canone prohibitam; quia Bul-
latantum loquitur de Magistratibus, Iudicibus, Notariis
Ministris.

25. Si vero iudex laicus, Notarius, ac executor Curia secu-
laris ab Episcopo rogentur, ut se interponant in causa contra
Clericum criminali, incurruunt ne excommunicationem? Non;
quia id faciunt tanquam ministri, & instrumenta iudicis Ec-
clesiastici. Imò cum auxilio secularis brachij indigent, pos-
sunt Ecclesiastici Principes世俗ares cogere ad auxilium
praestandum; quia Tridentinum sess. 25. c. 3. dat eis faculta-
tem capiendi per suos proprios, vel alienos executores.

C A P V T III.

*Quinam sit reputandus Clericus ad Ecclesiastica
immunitate fruendum?*

26. **Q**uisnam sit appellandus Ecclesiasticus? Personæ Ec-
clesiastice sunt illæ, quæ sacris sunt Ordinibus ini-
tiæ; imò quæ minoribus, modò seruent ea, quæ in Tridentino
sess. 23. cap. 3. prescribuntur. Extenditur priuilegium ad
Clericos coniugatos, modò non sint bigami, & habitum ac
consuram gerant, & alicuius Ecclesiæ ministerio sunt ab Epi-
scopo deputati. Clerici etiam dicuntur, qui primam consu-
ram suscepérunt. Item Religiosi cuiuscumque Ordinis etiam
non titij. Equites qui sunt verè Religiosi, v. g. Equites S. Ioan-
nis, qui in communitate viuunt, & tria solemnia vota emit-
tunt; reliqui vero, qui votis non se adstringunt Ecclesiasticae
personæ non sunt. Nec Tertiarij S. Francisci, & S. Dominici
qui domi viuunt extra congregationem; qui vero assumpto
habitu monachali sese obsequiis alicuius Religionis manci-
pante sub Superioris obedientia, quandiu ita degunt, Eccle-
siastico priuilegio gaudent. Extenditur præterea ad Eremi-
tas in communitate degentes, & ad eos qui sub aliquo Pra-
late